

Paimion perhepäivähoidon toimintasuunnitelma

2025-2026

Sisällys

1. Perhepäivähoidon tiedot
 2. Lapsiryhmien tiedot
 3. Varhaiskasvatusyksikön johtaminen
 - Perhepäivähoidon työillat ja muut rakenteet
 4. Arvot
 - Paimion kaupungin arvot, missio ja visio
 - Varhaiskasvatuksen arvot
 - Miten arvot näkyvät perhepäivähoidon toiminnassa
 5. Varhaiskasvatuksen toimintaa ohjaavat pedagogiset painopistealueet
 - Inklusiivisuus Paimion varhaiskasvatuksessa
 - Oppimisympäristöt ja niiden kehittäminen
 - Leikki
 - Lapsen osallisuus
 - Kieli- ja kulttuuritietoisuus
 - Varhaiserityiskasvatus Paimiossa
 6. Varhaiserityiskasvatus Paimiossa
 7. Kestävä elämäntapa
 8. Toiminnan arviointi ja kehittäminen
 - Arvioinnin vuosikello
 - Asiakastyytyväisyyskyselyistä nousseet vahvuudet ja kehittämiskohteet
 9. Yhteistyö
 10. Lukuvuoden tapahtumat ja retket
 11. Työhyvinvointi
 - Henkilöstön osaaminen ja koulutus
 - Työterveys
 - Hyvinvointi ja työn imu
- LIITTEET:
- Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma
-

1. PERHEPÄIVÄHOIDON TIEDOT

Perhepäivähoidon esihenkilöt:

Kriivarin päiväkodinjohtaja:

Jaana Lehtola, 024745435

Lempilän, Preitilän ja Hanhijoen päiväkotien apulaisjohtaja:

Taru Sysinoro, 024745240

Konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja:

Hanna Koponen, 024745198

Varhais erityiskasvatuksen lastenhoitaja:

Minna Paasikivi, 024745184

Varahoitoyksikkö Käenpesä:

Opintotie 3, 024745461

2. LAPSIRYHMIEN TIEDOT

Lapsiryhmät 2025-2026

Perhepäivähoidossa on 44 hoitopaikkaa, 11 ryhmää. Suurin osa lapsista on alle 3-vuotiaita. Tavoitteena on, että paikat on täytetty heti kauden alussa. Vapaita hoitopaikkoja käytetään perhepäivähoidon varahoitopaikkoina. Käenpesässä on kahdeksan varahoitopaikkaa. Käenpesä sijaitsee Lempilän päiväkodin yhteydessä.

Alueellisesti perhepäivähoitajat sijoittuvat eri puolille Paimiota. Vistan alueella toimii kolme hoitajaa, Kriivari/Tapiolan alueella kolme, Saari/Terveyskeskus alueella yksi, Oinilassa kaksi ja Preitilässä kaksi perhepäivähoitajaa.

Velho on tällä kaudella perhepäivähoidon käytössä kahtena päivänä viikossa.

3. VARHAISKASVATUSYKSIKÖN JOHTAMINEN

Varhaiskasvatuksen kehittämisestä vastaa varhaiskasvatusjohtaja yhteistyössä päiväkodin johtajien sekä perhepäivähoidon ohjaajien kanssa. Varhaiskasvatuksen päätöksenteko tapahtuu Vakajoryssä. Perhepäivähoidon ohjaaja vastaa perhepäivähoidon pedagogiikasta, laadusta ja tuloksellisuudesta. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja tukee perhepäivähoidon ohjaajia pedagogiikan johtamisessa.

- Perhepäivähoidon pedagogiikan ja työntekijöiden pedagogisen osaamisen johtaminen
 - Työntekijöiden ammatillinen ohjaus ja henkilöstöhallinto
 - Talousjohtaminen ja oman yksikön budjetista vastaaminen
 - Turvallisuusjohtaminen
 - Työhyvinvoinnin ja työyhteisön toimivuuden johtaminen
 - Inklusiivinen toimintakulttuurin johtaminen, mikä edistää tasa-arvoa ja lapsen osallisuutta
 - Työillat ja rakenteet varmistavat toimintakulttuurin kehittämisen
-

Perhepäivähoidon työiltakäytännöt ja muut rakenteet

Perhepäivähoidossa toimii hoitajien tukena perhepäivähoidon tiimi, johon kuuluvat kveo (konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja), velho (varhais erityiskasvatuksen lastenhoitaja), sekä perhepäivähoidon esihenkilöt. Tiimi kokoontuu noin kerran kuukaudessa.

Perhepäivähoitajien työillat järjestetään kerran kuukaudessa. Työiltoihin osallistuvat hoitajien lisäksi kveo, velho sekä perhepäivähoidon ohjaajat. Työiltojen sisältö suunnitellaan perhepäivähoitajien työn tarpeiden mukaan. Lisäksi työiltoihin sisällytetään hoitajien työn tueksi pedagogista koulutusta.

Toimintavuoden työilloissa perehdytään ajankohtaisten asioiden lisäksi varhaiskasvatuksen hankkeisiin, esim. Lukutaidon palikat -hankkeeseen, toiminnalliseen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitteluun, liikkuvaan varhaiskasvatusohjelmaan sekä leikin ja vuorovaikutuksen kehittämiseen.

Kaksi kertaa vuodessa perhepäivähoitajille järjestetään kehittämispäivä. Kehittämispäivä sisältää koulutusta ja ajankohtaisia asioita. Vuodenvaihteen kehittämispäivä on 16.1.2025.

Työvuorosuunnittelussa otetaan huomioon työillat ja kehittämispäivät. Hoitajien loma- ja tasausvapaatoiveita pyritään toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan.

Perhepäivähoitajat tekevät yhteistyötä lähipäiväkotien kanssa.

4. ARVOT

- Paimion kaupungin arvot, missio ja visio
- Varhaiskasvatuksen arvot
- Miten arvot näkyvät perhepäivähoidon toiminnassa

Paimion kaupungin arvot, missio ja visio

Paimion kaupungin arvot ovat:

Paimio on ihmisläheinen, yrittäjyyttä tukeva, ympäristöystävällinen ja turvallinen kaupunki

Ihmisläheisyys; turvalliset ja sensitiiviset aikuiset, lämmin vuorovaikutus, lapsilähtöisyys.

Suosimme Paimiolaisia palveluita ja tarjoamme paikallisille yrittäjille laadukasta varhaiskasvatuspalvelua. Vahvistamme lasten valmiuksia yrittäjyyteen esimerkiksi osallisuuden, sinnikkyuden ja luovuuden harjoittelun kautta. Ympäristökasvatus on tärkeä osa Paimio varhaiskasvatusta.

Missionamme eli toiminta-ajatuksenamme on:

Paimion kaupunki mahdollistaa hyvän elämän.

Paimion varhaiskasvatus luo perustan hyvälle elämälle tarjoamalla jokaiselle lapselle turvallisen, osallistavan ja kasvua tukevan ympäristön. Toimintamme perustuu lapsen arvostamiseen, yhteisöllisyyteen ja laadukkaaseen pedagogiikkaan, jossa lapsi saa kasvaa omana itsenään, oppia uteliaasti ja kokea olevansa tärkeä osa yhteisöä.

Työn visiona eli tavoitetilana on:

Vuonna 2026 Paimio on maakunnan vetovoimaisin kaupunki, joka tunnetaan kulttuuristaan sekä laadukkaista palveluistaan.

Tarjoamme laadukasta varhaiskasvatusta, jossa lapsen osallisuus, hyvinvointi ja oppiminen ovat keskiössä. Paimion varhaiskasvatus rakentuu vahvasta yhteisöllisyydestä, kulttuurista ja arjen pedagogiikasta, mikä tukee lasten kasvua ja kehitystä monipuolisesti.

Varhaiskasvatuksen arvot

Turvallisuus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on varmistaa hyvän ja turvallisen lapsuuden toteutuminen.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Lapsella on oikeus kehittää taitojaan ja tehdä valintoja sukupuolesta, syntyperästä, kulttuuritaustasta tai muista henkilökohtaisista ominaisuuksista riippumatta.

Läsnäolo ja sensitiivisyys

Aikuiset ovat aidosti läsnä ja kohtaavat lapsen sensitiivisesti. Lasten aloitteisiin ja tarpeisiin vastataan.

Lapsilähtöisyys

Jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja arvokas omana itsenään. Jokaisella lapsella on oikeus tulla kuulluksi, nähdyksi, huomioonotetuksi ja ymmärretyksi omana itsenään.

Miten arvot näkyvät perhepäivähoidon toiminnassa

- **Turvallisuus:** Perhepäivähoito tarjoaa lapselle vaihtelevan ja monipuolisen, kodinomaisen ympäristön hoitajan omassa kodissa. Lasta hoitaa päivän aikana yksi aikuinen, joka tarjoaa lapselle turvaa ja lohtua. Pieni lapsiryhmä mahdollistaa lapsen yksilöllisen huomioimisen ja läheisyyden. Pienessä ryhmässä on hyvät mahdollisuudet opetella turvallisessa ympäristössä ryhmässä toimimista, ryhmäytymistä ja yhteistyötä muiden lasten kanssa. Yhdessä harjoitellaan sovittujen sääntöjen noudattamista sekä toisten huomioon ottamista.
 - **Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus:** Perhepäivähoidossa otetaan huomioon monimuotoisuus lasten kirjallisuudessa. Lainataan kirjoja, joissa on mahdollisimman laajasti moninaisia ihmisiä ja perheitä. Erilaisia liikuntavälineitä on kaikkien käytössä, kaikkia lapsia innostetaan osallistumaan ja jokaisella on mahdollisuus leikkiä kaikkia leikkejä (sukupuolesta riippumatta). Koko perhepäivähoidossa järjestetään yhteisiä tapahtumia, missä lapset voivat tavata eri-ikäisiä ja eri sukupuolta olevia lapsia. Perhepäivähoidossa on tehty toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma.
 - **Läsnäolo ja sensitiivisyys:** Perhepäivähoidossa mahdollistuu aikuisen aito läsnäolo leikissä ja arjen touhuissa, mikä tukee lasten vuorovaikutuksen kehittymistä ja ehkäisee ristiriitojen syntymistä. Hoitajat ovat käyneet Mini-Verso koulutuksen. Hoitaja osallistuu lasten leikkeihin ja ohjaa heitä ratkaisemaan ristiriitoja. Yhteisissä tapaamisissa suuremmassa ryhmässä toimiminen tukee lasten vertaissuhteiden kehittymistä ja rohkaisee lapsia hyvään vuorovaikutukseen.
 - **Lapsilähtöisyys:** Lapsella on mahdollisuus tutkia asioita ja ilmiöitä sekä hankkia tietoja, taitoja, kokemuksia ja elämyksiä ikänsä mukaisesti. Tärkeää on sitoutua lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseen ja rakentaa luottamuksellinen vuorovaikutussuhde. Lapsia havainnoidaan ja heidän kiinnostuksen kohteet otetaan huomioon leikeissä ja varhaiskasvatussuunnitelmissa.
-

5. VARHAISKASVATUKSEN TOIMINTAA OHJAAVAT PEDAGOGISET PAINOPISTEALUEET

- Inklusiivinen varhaiskasvatus
- Oppimisympäristöt ja niiden kehittäminen
- Leikki
- Lapsen osallisuus
- Kieli- ja kulttuuritietoisuus
- Näin toteutuu perhepäivähoidossa

Inklusiivisuus Paimion varhaiskasvatuksessa

Inklusiivinen varhaiskasvatus tarkoittaa sitä, että kaikki lapset, heidän erilaisista taustoistaan ja tarpeistaan riippumatta, otetaan mukaan yhteiseen toimintaan. Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan niin, että jokaisella lapsella on mahdollisuus oppia, osallistua ja kokea yhteenkuuluvuutta. Tärkeää on riittävä tuki, yhdenvertaisuus ja yhdessä oppiminen.

Inklusiivisuus Paimion varhaiskasvatuksessa tarkoittaa:

- Kuvatuki on näkyvillä ja käytössä hoitajan kotona.
 - Leikissä otetaan kaikki mukaan.
 - Henkilökunta käyttää selkeitä ja lyhyitä ohjeita.
 - Lapsille järjestetään mahdollisuus rauhoittumiseen ja aistikuorman vähentämiseen. Päivittäiset satu- ja lepohetket tuovat lapselle mahdollisuuden rauhoittumiseen.
 - Oppimista tuetaan monipuolisia menetelmiä ja toimintatapoja käyttäen, huomioiden erilaiset tavat oppia.
 - Ryhmissä on selkeä päivästrukturi.
 - Huoltajayhteistyötä rakennetaan päivittäisillä kohtaamisilla.
 - Toimintaa arvioidaan inklusion näkökulmasta.
-

Oppimisympäristöt ja niiden kehittäminen

Leikki

Leikki on lapsen luontainen tapa oppia, ilmaista itseään ja rakentaa sosiaalisia suhteita. Varhaiskasvatuksessa leikkiä tuetaan tarjoamalla monipuolisia mahdollisuuksia, huomioimalla yksilöllisyys ja kulttuuritausta sekä rikastamalla leikkiä luovin menetelmin. Kasvattajan rooli on havainnoida, dokumentoida ja ohjata leikkiä sensitiivisesti, lapsen aloitteita ja ideoita kunnioittaen. Jokaisella lapsella on oikeus osallistua leikkiin omalla tavallaan.

- Leikkiympäristöt ja välineet ovat tarkoituksenmukaisia ja ne tukevat monipuolisia leikkejä.
- Leikkiin voi osallistua yksin, pareittain tai ryhmässä, ilman rajoituksia sukupuolen, iän tai taito- ja kehitystason mukaan.
- Leikissä ja leikkivälineiden valinnoissa huomioidaan moninaisuus.
- Aikuinen seuraa leikkiä aktiivisesti, dokumentoi havaintoja ja hyödyntää niitä pedagogisessa suunnittelussa. Dokumentointi tekee näkyväksi lasten ajattelua ja kiinnostuksen kohteita.
- Aikuinen osallistuu leikkiin hienovaraisesti, tukee vuorovaikutusta ja auttaa ristiriitojen ratkaisemisessa.
- Digitaalisia välineitä käytetään leikin tukena, ei sen korvikkeena. Tabletilla voidaan kuunnella satu, joka rikastuttaa lasten leikkiä.
- Leikissä hyödynnetään monipuolisia oppimisympäristöjä kuten lähiympäristöä.

Osallisuus

Osallisuus tarkoittaa lapsen oikeutta vaikuttaa omaan arkeensa, tulla kuulluksi ja nähdyksi. Lapsi nähdään aktiivisena toimijana, jonka ajatukset, ideat ja kiinnostuksen kohteet ohjaavat toimintaa. Osallisuus toteutuu sekä yksilöllisesti että yhteisöllisesti ja jokaisella lapsella on oikeus osallistua omista lähtökohdistaan käsin.

- Lapset osallistuvat toiminnan suunnitteluun ja arviointiin ikä- ja kehitystason mukaisesti.
 - Toiminnan suunnittelun perusteena ovat lasten ihmetykset, kysymykset ja leikit.
 - Leikki, projektit ja teemat rakentuvat lasten kiinnostuksen kohteiden pohjalta.
 - Lapset voivat osallistua dokumentointiin esimerkiksi valokuvin, piirroksin tai kertomuksin.
 - Aikuiset kuuntelevat lasten ajatuksia, ideoita ja toiveita arjen tilanteissa.
 - Ryhmässä harjoitellaan vuorovaikutustaitoja, tunteiden säätelyä ja toisten huomioimista, mikä auttaa lasta kiinnittymään yhteisöön.
 - Päivittäiset rutiinit tukevat lasten aktiivista osallistumista ja päätöksentekoa.
 - Materiaalit ja välineet ovat lasten saatavilla, mikä tukee heidän omatoimisuutta.
-

Kieli- ja kulttuuritietoisuus

Kielitietoisessa varhaiskasvatuksessa ymmärretään kielen keskeinen merkitys lasten oppimiselle, kehitykselle, vuorovaikutukselle ja identiteetille sekä toimitaan varhaiskasvatuksen inklusiivisten periaatteiden mukaisesti.

- Varhaiskasvatuksen henkilöstö ymmärtää olevansa kielellisiä malleja lapsille ja kannustaa sensitiivisesti lapsia monipuoliseen kielenkäyttöön.
 - Vanhempia kannustetaan puhumaan lapselle kotona omalla äidinkielellä. Vanhempia kannustetaan lainaamaan kirjastosta omalla äidinkielellä kirjoitettuja kirjoja.
 - Ryhmässä olevien lasten kieli- ja kulttuuritausta huomioidaan lapsiryhmän toiminnassa. Huoltajien kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä. Tarvittaessa käytetään tulkkipalveluja ymmärtämisen varmistamiseksi. Suomalainen kulttuuriperintö on vahvasti esillä toiminnassa.
 - Suomen kielen oppimisen seurannassa ja tukemisessa voidaan käyttää Kielipedaa työvälineenä.
 - Lasten osallisuuden, ymmärretyksi tulemisen ja kielen oppimisen tukena käytetään Paimiossa Roihuset-materiaalia sekä kuvatukea arjessa. Kielinuppu-sovellus rikastaa kielen oppimista musiikin keinoin.
 - Kielen oppimista tuetaan suunnitelmallisesti esimerkiksi ottamalla käyttöön kieli- ja kulttuuritietoinen vuosikello.
 - Tavoitteena on lukea lapsille vähintään yksi kirja päivässä.
-

Miten toteutuu perhepäivähoidossa

- Hoitajat käyvät lähipäiväkotien liikuntasaleissa ja osallistuvat päiväkotien tapahtumiin ja toimintaan.
 - Perhepäivähoitajat liikkuvat paljon lähiympäristössään, käyvät alueensa puistoissa sekä metsäretkillä.
 - Perhepäivähoitajat pysähtyvät lasten ihmettelyjen äärelle ja tutkivat lasta kiinnostavia asioita tarkemmin.
 - Hoitaja keskustelee lasten kanssa ja lapset saavat esittää ideoitaan sekä toiveitaan toiminnan suhteen.
 - Perhepäivähoitajat dokumentoivat lapsille tärkeitä asioita kasvun kansioon.
 - Hoitajilla on kuvatuki käytössä päivän aikana lapsiryhmässä.
 - Perhepäivähoitajilla on käytössään kielinuppu-sovellus.
 - Päivän aikana luetaan kuva-ja satukirjoja.
 - Lorut ja laulut kuuluvat jokaiseen hoitopäivään.
 - Hoitajat tekevät retkiä kirjaston satutunneille.
 - Kirjastosta lainataan kirjoja sekä kirjakasseja.
 - Hoitajilla on käytössään kirjastokortit.
 - Hoitaja mallintaa kieltä lapsille vuorovaikutustilanteissa.
 - Tarvittaessa käytetään apuna tulkkipalvelua, esimerkiksi lapsen vasukeskustelussa.
-

6. VARHAISERITYISKASVATUS PAIMIOSSA

Lapsella on oikeus saada oikea-aikaista yleistä, tehostettua tai erityistä tukea heti, kun tuen tarve havaitaan. Riittävän varhaisella ja oikein kohdennetulla tuella ehkäistään ongelmien syntymistä, kasvamista ja monimuotoistumista.

- Paimion kaupungissa työskentelee kolme konsultoivaa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa (kveo), joille on määritelty omat toiminta-alueet. Kveot toimivat erityispedagogiikan asiantuntijoina, ohjaten ja konsultoiden henkilökuntaa lasten tukea kokevissa asioissa ja vastaavat erityisopetuksesta omalla alueellaan. Kveot osallistuvat lasten tuen tarpeiden arviointiin, tukitoimien suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä monialaiseen yhteistyöhön.
 - Tällä toimintakaudella päiväkodeissa työskentelee kaksi ryhmässä toimivaa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa (veo), jotka toimivat pienennetyissä ryhmissä antaen kokoaikaista erityisopetusta.
 - Paimiossa työskentelee varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitajia, velhoja. Velhojen tarkoituksena on mallintaa inklusiivista tapaa toimia tuen tarpeisten lasten kanssa. Tällä toimintakaudella varhaiserityiskasvatuksessa toimii yhdeksän velhoa. Tarvittaessa ryhmässä toimii lisäksi avustavaa henkilökuntaa.
-

Kolmitasoinen tuki varhaiskasvatuksessa

Yleinen tuki	Tehostettu tuki	Erityinen tuki
Kaikille lapsille yksilöllisesti ja yhteisöllisesti suunniteltuna tarpeen mukaan		
Muodostuu yksittäisistä tuen muodoista	Muodostuu useista tuen muodoista, joita toteutetaan säännöllisesti ja tarvittaessa samanaikaisesti	Muodostuu useista tuen muodoista, joita toteutetaan kokoaikaisesti
Intensiteetiltään matalaa	Intensiteetiltään voimakkaampaa	Intensiteetiltään voimakasta
Pääsääntöisesti lyhytkestoista, mutta voi kestää myös pidempään	Lyhytkestoista tai pidempään jatkuvaa	Jatkovaa
Mahdollisista tukipalveluista tehdään hallintopäätös	Tehostetun tuen antamisesta tehdään hallintopäätös (ml. tukipalvelut)	Erityisen tuen antamisesta tehdään hallintopäätös (ml. tukipalvelut)
Laadukas varhaiskasvatuksen toiminta		

Tuen eri muodot varhaiskasvatuksessa

Pedagogiset tuen muodot

Toistuvien toimintojen sekä lapselle selkeän ja ennakoitavan päivärutmin luominen

Oppimisympäristöihin liittyvät ratkaisut

Sensitiiviset ja saavutettavat vuorovaikutus- ja kommunikointitavat

Yhteisiä ja johdonmukaisia pedagogisten ja erityispedagogisten työtapojen ja menetelmien käyttöä

Toimintatavat, joissa lapsen tarvitsema tuki toteutuu osana vertaisryhmää

Esteettömyys – pedagogiset ja rakenteelliset ratkaisut

Rakenteelliset tuen muodot

Henkilöstön osaamisen ja erityispedagogisen osaamisen lisääminen

Ryhmän lapsimäärän pienentäminen, pien- tai erityisryhmä

Henkilöstön mitoitukseen ja/tai rakenteeseen liittyvät ratkaisut sekä niiden muuttaminen lapsen tuen tarpeen mukaan

Varhaiskasvatukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustamispalvelut, apuvälineiden käyttäminen, veon opetus ja konsultaatio

Hoidolliset tuen muodot

Menetelmiä ja toimintatapoja, joilla vastataan lapsen tarvitsemaan hoitoon, hoivaan ja avustamiseen

Terveystuhoollisten tarpeiden huomiointi esimerkiksi lapsen pitkäaikaissairauksien hoitoon, lääkitykseen, ruokavalioon ja liikkumiseen liittyvät avustamisen tarpeet ja apuvälineet

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijoiden kanssa tehdään yhteistyötä esim. ohjauksen ja konsultaation osalta

Rakenteelliset tuen muodot mahdollistavat tarvittaessa

Rakenteelliset tuen muodot mahdollistavat tarvittaessa

7. KESTÄVÄ ELÄMÄNTAPA

Lasten vahvaa ja myönteistä luontosuhdetta sekä kokonaisvaltaista kehitystä tuetaan varhaiskasvatuksessa monipuolisesti

1. Luontosuhteen vahvistaminen:

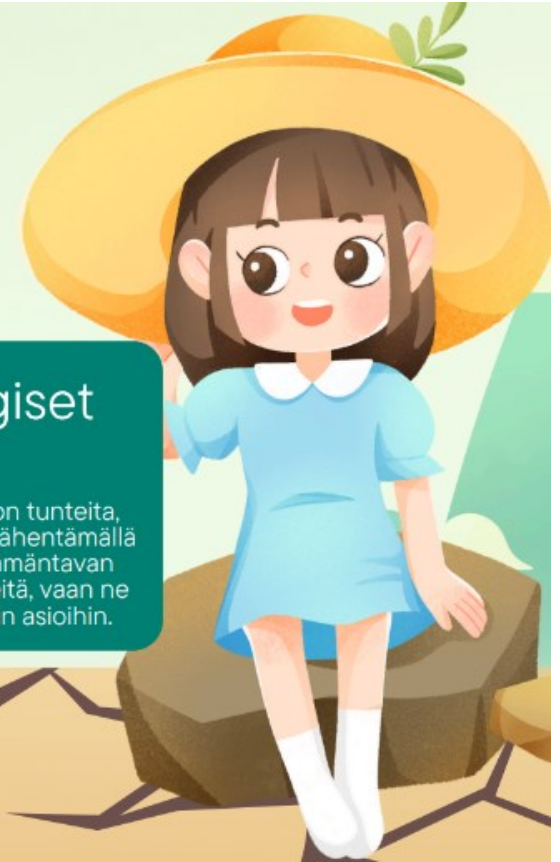
- Lapsena syntynyt suhde luontoon on kestävä perusta ympäristön kunnioittamiselle ja arvostamiselle koko elämän ajan.
- Positiiviset kokemukset ulkona luonnossa herättää uteliaisuutta luonnon monimuotoisuutta kohtaan, joka vaikuttaa haluun suojella luontoa

2. Ympäristötietoisuuden ja vastuullisuuden tukeminen:

- Lapset oppivat, että jokaisen toiminnalla on vaikutusta ympäristöön ja se auttaa ymmärtämään, miksi on tärkeää kierrättää, säästää vettä ja energiaa, ja pitää huolta luonnosta.
- Myönteiset valinnat kestävänsä tulevaisuuden hyväksi.

3. Ilo, oppiminen ja ekologiset elämäntavat:

- Luonnossa on mahdollisuus leikkiä, oppia ja kokea ilon tunteita,
- Esim., kierrättämällä, kasvattamalla omia kasveja tai vähentämällä kertakäyttömuovia – voi opettaa lapsille kestävänsä elämäntavan perusperiaatteita. Ne eivät ole vain opetuksen välineitä, vaan ne lisäävät myös lasten kiinnostusta ympäristöön liittyviin asioihin.

Paimion kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelman 2022-2026 toteutuminen varhaiskasvatuksessa

Viisas liikkuminen:

- Lapsille annetaan liikennekasvatusta ja retkiä suunniteltaessa huomioidaan bussien täyttöaste.

Kestävät hankinnat:

- Hankintoja tehtäessä valitaan laadukkaat, kestävät ja ympäristöystävälliset materiaalit. Hankintoja suunniteltaessa huomioidaan jo olemassaolevat materiaalit ja kierrätys.

Resurssiviisaus ja materiaalikierto:

- Kierrätys otetaan osaksi lasten arkea. Lapsille opetetaan resurssiviisas elämäntapa, esimerkiksi sähkön ja veden säästäminen.

Luonnon monimuotoisuuden suojeleminen:

- Perhepäivähoidossa retkeillään säännöllisesti lähiluontoon, jossa tutkitaan ja ihmetellään luonnon monimuotoisuutta sekä pohditaan luonnon suojelemista.

Toimintakulttuurin muutos:

- Ympäristökasvatusyhteistyötä tehdään eri toimijoiden kanssa. Voidaan esim. lainata kirjastosta aiheeseen liittyviä kirjoja ja retkireppuja.
-

Miten toteutuu perhepäivähoidossa

- Hoitajat tekevät säännöllisesti retkiä lähimetsään ja lapsia opetetaan kunnioittamaan luontoa.
- Jokaisella lapsella on huomioliivi päällään, myös hoitajille on hankittu heijastinvaljaat.
- Retket tehdään pääsääntöisesti kävellen. Pidemmillä retkillä perhepäivähoitajat kulkevat samoilla kyydeillä päiväkotien kanssa tai hoitajille tilataan sopivan kokoinen bussi.
- Kädentaidoissa ja askarteluissa hyödynnetään luonnonmateriaaleja.
- Ennen uusien hankintojen tekoa tarkistetaan löytyykö tarvittava asia jo valmiiksi perhepäivähoidon varastolta.
- Lasten kanssa harjoitellaan kierrätystä.
- Hoitaja opettaa lapsille veden- ja sähkönsäästämisen tapoja, hana suljetaan käsienvpesun jälkeen ja valot sammutetaan kun mennään ulos.
- Lasten kanssa istutetaan kasveja ja keväällä kylvetään siemeniä.

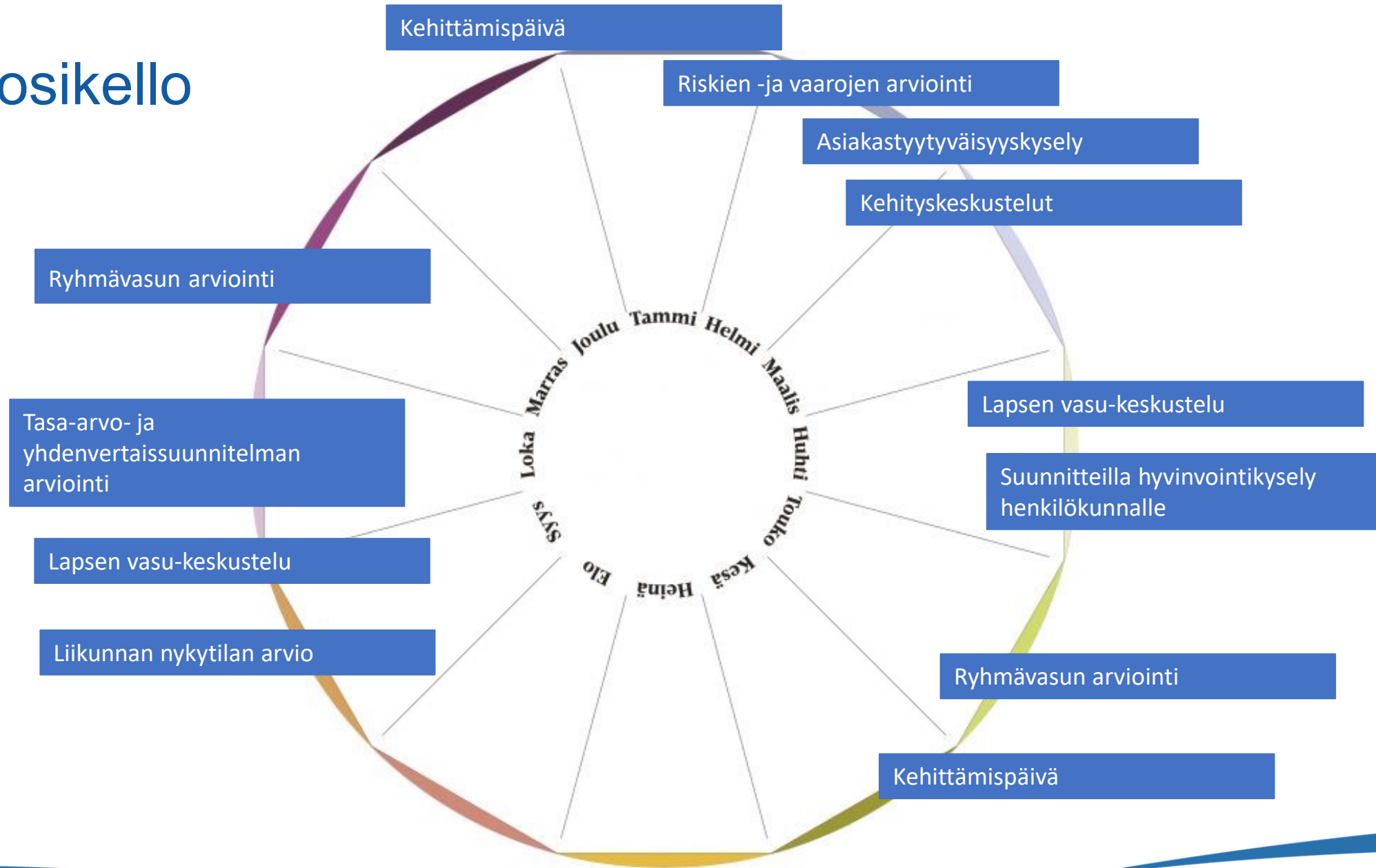

8. TOIMINNAN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

- Arvioinnin vuosikello
- Asiakastyytyväisyyskyselystä nousseet vahvuudet ja kehittämiskohteet

Arvioinnin vuosikello

Asiakastyytyväisyyskyselystä nousseet vahvuudet ja kehittämiskohteet

Vahvuudet:

- Koettiin, että lapset otetaan lämpimästi vastaan perhepäivähoidossa. Suurin osa vastaajista oli erittäin tyytyväisiä tai hyvin tyytyväisiä varhaiskasvatukseen. Ilmapiiri koettiin lämpimäksi ja rennoksi. Vastauksissa koettiin, että tiedonkulu toimii. Vuorovaikutus koettiin lämpimänä ja kannustavana.
- Pääosin palaute oli kiitettävää, sekä koettiin lapsen viihtyvän perhepäivähoidossa. Huoltajat arvostivat puistossa käyntejä. jumppaa, satutuntia, kerho- ja metsäretkiä. Yleisesti arvostettiin rauhallista ja tekeväistä ilmapiiriä, jossa lapsi on saanut kasvaa.

Kehittämiskohteet:

- Avoimissa vastauksissa hoitajien tasauspäiviin toivottiin ennakointia. Sovimme, että hoitajat ilmoittavat heti työvuorosuunnitelman saatuaan huoltajille seuraavavan jakson tasauspäivät. Hoitajat saavat työvuorolistansa kolmen viikon välein, joten käytännössä tieto tasausvapaista saattaa tulla vasta viikkoa ennen. Yritetään saada tasauspäivät mahdollisimman ajoissa huoltajien tietoon.
 - Lisäksi huoltajien varhaiskasvatuksen sisältöön vaikuttamiseen sovimme ensi kaudella esim. kyselyä huoltajille siitä, minkälaisia ideoita ja ajatuksia heiltä saadaan mahdollisesti toiminnan sisältöön.
 - Lasten valokuvauksesta tuli palautetta. Kuitenkin perhepäivähoidon valokuvaus jatkuu samalla tavalla, kuin tänäkin vuonna. Siihen ei ole tulossa muutosta. Eli huoltajilla on mahdollisuus itse viedä lapsi kuvaukseen sovittuun valokuvaamoon niin halutessaan. Valokuvaus ei ole varhaiskasvatukseen liittyvää toimintaa, joten sitä ei järjestetä hoitopäivän aikana.
 - Wilman käytöstä tuli myös palautetta. Tähän on tulossa muutos, kun Paimion varhaiskasvatuksessa otetaan käyttöön uusi Daisy- toiminnanohjussjärjestelmä syksyn 2025 aikana.
-

9. YHTEISTYÖ

- Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö
- Neuvolan / Varhan kanssa tehtävä yhteistyö
- Kirjaston kanssa tehtävä yhteistyö
- Muut yhteistyötahot

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö:

- Tuonti- ja hakutilanteessa keskustellaan lapsen kuulumisista.
- Viestintä tapahtuu Wilman ja jatkossa Daisyn kautta.
- Yhteistyö on erityisen tärkeää siirtymävaiheissa. Lapsen aloittaessa varhaiskasvatuksessa, varhaiskasvatuspaikkaa vaihtaessa sekä esiopetukseen siirryttäessä.
- Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelu käydään syksyllä, arvioidaan keväällä ja aina tarvittaessa.
- Keskusteluissa käytetään tarvittaessa tulkkia.
- Yhteistyö huoltajien kanssa on erityisen tärkeää lapsen tukea suunniteltaessa ja toteutettaessa. Tuki suunnitellaan yhteistyössä erityisopettajan kanssa.
- Huolen herätessä käydään keskustelua huoltajien kanssa ja tarvittaessa otetaan yhteyttä tarvittaviin tahoihin ja ohjataan huoltajia oikeiden palveluiden piiriin.
- Huoltajilla tulee olla mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen.
- Huoltajien keskinäinen verkostoituminen ja yhteinen toiminta mahdollistetaan erilaisissa tilaisuuksissa.

Neuvolan/ Varhan kanssa tehtävä yhteistyö:

- ICF-lomakkeet täytetään yhdessä huoltajan kanssa kaikista neljä ja viisi vuotta täyttävistä. Lomake toimitetaan neuvolaan viikkoa ennen käyntiä. ICF-lomakkeesta tulee neuvolan kooste päiväkodille.
 - ICF-lomaketta käytetään lapsen kasvun- ja kehityksen havaintojen ja arvioinnin tukena
 - Konsultaatiopyynnön neuvolatyöryhmälle voi tehdä, jos tuen tarpeita ilmenee. Pyynnön voi tehdä minkäikäiselle tahansa. Lomake tehdään yhteistyössä erityisopettajan ja huoltajan kanssa.
 - Neuvolatyöryhmässä työskentelee lääkäri, terveydenhoitaja, fysioterapeutti, psykologi, puheterapeutti ja toimintaterapeutti. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä lastensuojelun kanssa.
-

Kirjaston kanssa tehtävä yhteistyö:

Varhaiskasvatus on mukana kirjaston koordinoimassa Lukutaidon-palikat hankkeessa. Sen tavoitteena on kehittää lasten kielellisiä taitoja ja kirjastoaktiivisuutta, minkä pohjalta on kehitetty yhteistyömalli, joka on menossa lautakuntaan hyväksyttäväksi. Hankkeeseen on valittu työryhmä, johon kuuluu myös varhaiskasvatuksen henkilöstöä.

- Esiopetusikäisten ohjatut kirjastovierailut
 - Jokaisesta päiväkodista on nimetty kirjastovastaava
 - Lukudiplomi 0–6-vuotiaille
 - Eteiskirjastoja päiväkodeissa
 - Hubletien lainaus kirjastosta päiväkoteihin ja perhepäivähoitoon
 - Kirjastoleikkipakettien, kirjastokassien ja satusalkkujen lainaus
 - Satuhetket kirjastossa, päiväkodeissa ja puistoissa varhaiskasvatuksen lapsille
 - Yhteiset tapahtumat, esimerkiksi pehmoleluseikkailu
 - Näyttelytilojen varaus varhaiskasvatuksen lasten töille
-

Muut yhteistyötahot:

- Perhepäivähoitajat tekevät yhteistyötä lähipäiväkotien kanssa: he osallistuvat päiväkotien tapahtumiin ja toimintaan sekä saavat käyttää lähipäiväkotien sekä Tillintuvan liikuntatiloja.
 - Kirjaston kanssa tehdään yhteistyötä, perhepäivähoitajat käyvät kirjaston tapahtumissa ja satuhetkillä ja lainaavat kirjastosta kirjoja.
 - Perhepäivähoitajat käyvät seurakunnan perhekerhossa.
 - Perhepäivähoidosta on valittu liikuntavastaava, joka vastaa lasten liikkumisen edistämisestä ja järjestämisestä arjessa.
-

10. LUKUVUODEN TAPAHTUMAT JA RETKET

Perhepäivähoidon kehittämispäivät lukuvuonna 2025-2026:

- Kehittämispäivät tammikussa ja kesäkuussa

Koko varhaiskasvatuksen yhteinen koulutuspäivä helmi- maaliskuussa

Kulttuuriset juhlat ja tapahtumat:

- Joulujuhlat ja kevätjuhla
- Varhaiskasvatuksen olympialaiset
- Kirjaston tapahtumat

Retket lähiympäristöön:

- Metsä- ja puistoretket
- Retket päiväkotien liikuntasaleihin ja tapahtumiin
- Retket kirjastoon
- Retket seurakunnan perhekerhoon

Linja-autolla tehtävät retket:

- Paimio 700-juhlavuoden retki Puistopartio-konsertiin
 - Kevätretki huhti- toukokuussa
-

11. TYÖHYVINVOINTI

- Hyvinvointi ja työn imu
- Henkilöstön osaaminen ja koulutus
- Open Minds –koulutuskokonaisuus

Hyvinvointi ja työn imu

Työhyvinvointi rakentuu terveyden, osaamisen, työn, työympäristön, työyhteisön ja johtamisen tekijöistä. Strateginen työhyvinvointisuunnitelma tukee varhaiskasvatuksen johtamistyötä ja sen tavoitteena on:

- Kokonaisvaltaisen työhyvinvoinnin vahvistaminen ja työviihtyvyyden edistäminen
- Työn imun, pito- ja vetovoiman lisääminen
- Sairauspoissaolojen vähentäminen
- Työnantajaimagon ja palvelun laadun parantaminen
- Taloudellisten säästöjen saavuttaminen

Tavoitteiden saavuttamiseksi otetaan käyttöön työhyvinvointijohtamisen vuosikello, joka:

- Mahdollistaa työhyvinvoinnin pitkäjänteisen ja systemaattisen suunnittelun
 - Varmistaa, että henkilöstön työhyvinvointiin panostetaan läpi koko toimintavuoden
-

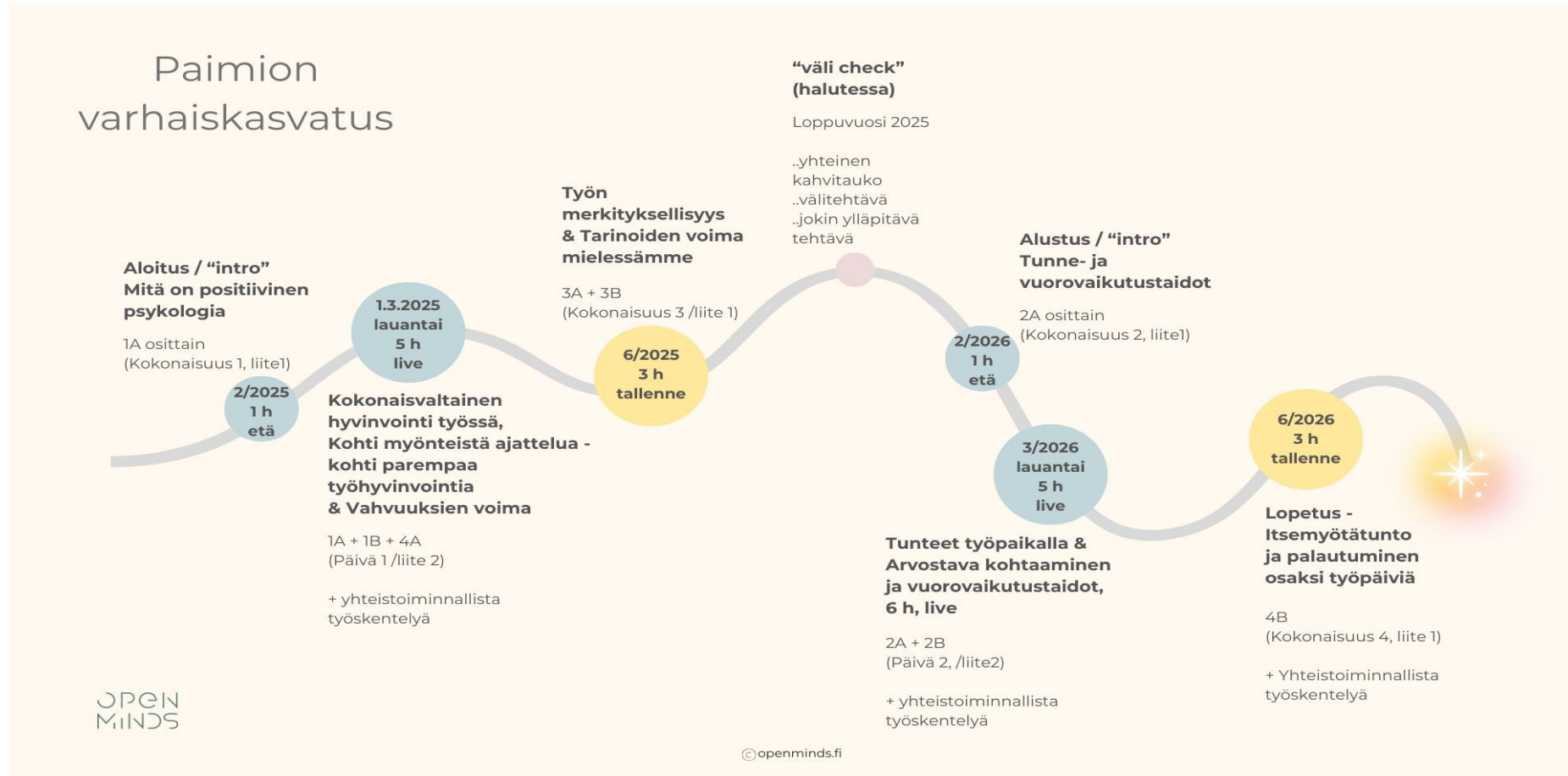
Henkilöstön osaaminen ja koulutus

Koulutustyöryhmä suunnittelee ja valmistelee koulutukset tarpeiden mukaan

- Henkilöstön tarpeet ja kiinnostuksen kohteet huomioidaan koulutuksia suunniteltaessa
 - Kehityskeskustelut pidetään säännöllisesti
 - Osaamisen jakaminen työyhteisöissä
 - Pedagogiset työillat ja koulutus
 - Kehittämispäivät
 - Jatkokouluttautumisen tukeminen
-

Open Minds koulutuskokonaisuus

Paimion kaupungin varhaiskasvatuksen henkilöstö osallistuu työhyvinvointia käsittelevään koulutuskokonaisuuteen 2024-2026.

KIITOS!

